

Insinööriliiton EU-vaalitavoitteet

Euroopan unioni on Suomen merkittävin ja tehokkain väylä vaikuttaa globaaleihin haasteisiin. EU:n sisämarkkinat ovat paitsi yhteinen talousalue, myös työmarkkina, jolla tarvitaan yhteiset, reilut pelisäännöt.

EU-mailla on varaa tiivistää yhteistyötään sisämarkkinoiden toimivuudessa ja infrastruktuurin kehittämisessä. Eurooppaa yhdistävät liikenne- ja infrahankkeet ovat Euroopan yhtenymistä konkreettisimmassa muodossaan. Suomen on syytä aktiivisesti hyödyntää EU:n investointirahastoa ESIRiä ja linkittyä mahdollisimman tiivisti EU:n TEN-T-väylähankkeisiin. Sisämarkkinoita tulee kehittää kokonaisuutena ja digitalisaatio huomioida kaikessa sisämarkkinasääntelyssä.

Työelämän pelisääntöjen ohella on syytä kiinnittää huomiota osaamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Korkea osaaminen on EU:n ehdoton vahvuus.

Kauppapolitiikalla rakennetaan paitsi talouskasvua, myös demokratiaa. Suomi on pieni, viennistä riippuvainen talous, jolle avoin maailmankauppa on kasvun ja hyvinvoinnin kulmakivi.

EU:n komissio on ottanut kauppapolitiikkaan oikean linjan, jossa kestävä kehitys ja perusoikeuksien tavoitteet ovat kasvu- ja työllisyystavoitteiden rinnalla erottamaton osa kauppapolitiikkaa. Kattavampien vapaakauppasopimusten myötä EU kehittää myös maailmankaupan pelisääntöjä. Samalla vaikutetaan työoloihin ja ihmisoikeuksiin yleisesti.

Uudistuva teollisuus Euroopan elinehto

Teollisuus on yhtä lailla Euroopan kuin Suomen menestyksen kivi-jalka. EU:n työpaikoista joka neljäs on teollisuudessa tai siihen liittyvissä palveluissa. EU:n viennistä teollisuuden osuus on 75 %. Teollisuus vastaa kahdesta kolmasosasta EU:n tki-panostuksia.

Eurooppalainen teollisuus uudistuu ja sen on kyettävä vastaamaan ilmastonmuutoksen, globalisaation ja digitalisaation asettamiin haasteisiin. Työntekijöille olennaista on, että työstä maksetaan asianmukaista palkkaa ja että työssä on mahdollista kehittyä ja oppia uutta. Osaava työvoima on menestyvän ja elinvoimaisen Euroopan perusedellytys.

EU menestyy kansainvälisessä kilpailussa osaamisella ja innovaatioilla. Työllisyys- ja talouskriisin aikana ihmiset jäivät EU:n talouskurin puristuksiin. Edelleen Euroopassa on 70 miljoonaa aikuista vailla riittävää luku- ja kirjoitustaitoa. Tätäkin useampi kärsii osaamisen ja avointen työpaikkojen välisestä kohtaanto-ongelmasta.

Teollisuuden ammattiliittojen Eurooppa-järjestö IndustriAll Europe haluaa osaamisen kehittämisen ja kartoittamisen osaksi työmarkkinajärjestöjen vuoropuhelua ja sopimuksia. Jokaiselle työntekijälle tulee taata oikeus kouluttautumiseen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää ikääntyvien työntekijöiden osaamisen kehittämiseen ja uudeleenkouluttautumiseen. Insinööriliiton tavoin IndustriAll korostaa matemaattisten taitojen ohella vuorovaikutus- ja viestintätaitoja digiosaaminen mukaan lukien.

EU:sta ratkaisut globaaleihin megahaasteisiin

Eurooppalainen teollisuus menestyy ja uudistuu kilpailemalla laadulla ja osaamisella. Tervettä yritystoimintaa voidaan edistää reilulla yritysverotuksella sekä sosiaaliset- ja ympäristöstandardit vakavasti ottavilla kauppasopimuksilla.

Ilmastonmuutos on ihmiskunnan yhteinen haaste, joka voidaan ratkaista ainoastaan, jos siirtymä vähähiiliseen talouteen koetaan

oikeudenmukaiseksi. EU:n tulee jatkossakin panostaa kiertotalouden ratkaisuihin ja tarjota päästöalojen työntekijöille turvallinen siirtymä uuteen työhön koulutuksen ja tarvittaessa sosiaaliturvan avulla. Jos teollisuus siirtyy EU:n ulkopuolelle, menetetään työpaikkoja, talouskasvua ja usein myös tuhotaan ilmastoa. Hiilivuotoa tulee kaikin keinoin välttää. Energiaunionia tulee kehittää siten, että Eurooppa on energiansaannissa mahdollisimman omavarainen ja tuotannossa mahdollisimman päästötön.

Ay-liike on esittänyt ilmastomuutokseen vastaamiseksi Just transition fundia, jota voisi yhdessä globalisaatiorahaston kanssa hyödyntää myös muista yhteiskunnallisista murroksista aiheutuviin elinkeinoelämän rakennemuutokseen ja mahdollisiin työpaikkojen menetyksiin.

Euroopassa on investoitava tehokkaasti vähähiilisiin teknologioihin ja rakennettava yhteistä infrastruktuuria, joka mahdollistaa teollisuuden toimintaedellytykset, työpaikat ja taloudellisen kestävyuden.

EU:n tulee elinkeinopolitiikassa tavoitella johtoasemaa innovaatioissa, jotka ratkovat yhteisiä yhteiskunnallisia megahaasteita. Tähän tarvitaan sekä yksityistä että julkista rahoitusta. EU:n jäsenmailla on innovaatioiden edistämässä keskeinen rooli: iso osa elämämme mullistaneista keksinnöistä internetistä gps-paikannukseen ovat syntyneet julkishallinnon linjaamina. Poliittisilla päätöksillä voidaan ohjata markkinoita kohti kestävämpää teollisuutta.

Reilu työelämä

Yhteisillä sisämarkkinoilla on oltava yhteiset pelisäännöt. On myös Suomen etu, että työelämän standardit muissa EU-maissa ja maailmalla kohenevat. Työmarkkinaosapuolten roolia tulee vahvistaa sekä kansallisella että EU-tasolla. Eurooppalaisessa ohjausjaksossa tulee kannustaa työmarkkinaosapuolia kehittämään työehtosopimuksia ja laajentamaan niiden kattavuutta.

Suurin osa kansallisesta työsuojelulainsäädännöstä perustuu EU:n direktiiveihin. Henkiseen työsuojeluun ja työssäjaksamiseen on kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota. Stressin ehkäiseminen, jaksamista tukeva työlainsäädäntö ja hyvän henkilöstöhallinnon ja

johtamisen periaatteet ehkäisevät työturvallisuusriskejä, kuin myös ergonomiasta huolehtiminen. Kaikilla näillä alueilla tarvitaan uusia lainsäädäntöaloitteita.

Suomen työaikalaki uudistettiin vastikään. Seuraavaksi tulee uudistaa kansallisia lakeja raamittava EU:n työaikadirektiivi, jonka tulee kattaa myös asiantuntijatehtävissä työskentelevät.

Yhteiset työmarkkinat, yhteiset säännöt

Osaajat ovat tervetulleita Suomeen. Yhtä lailla asiantuntijoiden liikkuvuutta Suomesta muualle Eurooppaan pitää tukea ja kehittää. Erasmus-ohjelman rahoitusta on kasvatettava ja myös aikuisopiskelijoille tarjottava aito mahdollisuus hyödyntää vaihto-ohjelmia. Liikkuvuusohjelmia tulee kehittää myös muille kuin opiskelijoille, esimerkiksi asiantuntijoille ja virkamiehille.

Kilpailukiellot rajoittavat osaajien liikkuvuutta. Siksi on syytä selvittää, ovatko kilpailukiellot EU-lainsäädännön mukaisia.

Samasta tai samanarvoisesta työstä on maksettava sama palkka. Periaatetta tulee edistää niin työntekijöiden liikkuvuudessa kuin sukupuolten välisissä palkkaeroissa. Perhevapaille on asetettava EU-tason minimi.

EU:n ryhmäkannelainsäädäntö on uudistettava kattamaan myös työelämärikkomukset. Yksittäisille väärinkäytösten ilmoittajille on taattava anonymiteetti ja turva mahdollisten tulonmenetysten varalle. Henkilöstön edustusta eurooppalaisissa yhtiöissä säätelevä EWC-direktiivi on uudistettava siten, että rikkomukset on selkeästi sanktioitu.

Insinööriliitto

**Insinööriliitto IL | Ratavartijankatu 2, 00520 Helsinki
puh. 0201 801 801, arkisin klo 9–16 | www.ilry.fi**